

Europeanization and National Politics

Ladrech R. 2010. *Europeanization and National Politics*. Palgrave MacMillan.

ดร. อิศเรศ ศันสนีย์วิทย์กุล

อาจารย์ประจำสาขาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ผู้แต่ง: Robert Ladrech

สำนักพิมพ์: Palgrave Mcmillan (2010)

ISBN: 978-1-0439-1874-1

ราคา: ประมาณ 3,500 บาท) £70)

จาก "วิสัยทัศน์อาเซียน 2020" (2563) กำหนดเป้าหมายให้ชาติสมาชิกจะเป็นวงสมานฉันท์แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (A Concert of Southeast Asian Nations) หุ่นส่วนเพื่อการพัฒนาอย่างมีพลวัต (A Partnership Dynamic Development) และ มุ่งปฏิสัมพันธ์กับประเทศภายนอก (An Outward-Looking ASEAN) ซึ่งเป็นที่มาของการลงนามในปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียน (Declaration of ASEAN Concord II หรือ Bali Concord II) เห็นชอบให้มีการจัดตั้ง "ประชาคมอาเซียน" (ASEAN Community) ภายในปี ค.ศ. 2020 (พ.ศ. 2563) ประชาคมอาเซียนนี้จะ ประกอบด้วย 3 เสาหลัก (pillars) ได้แก่ ประชาคมความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Security Community – ASC) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community - AEC) และ ประชาคมสังคม-วัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community - ASCC) การเคลื่อนไหวในภูมิภาคอาเซียนดังกล่าวถือได้ว่าเป็นการพัฒนาที่มีความสำคัญ ทั้งทางด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของภูมิภาค จากเหตุการณ์ดังกล่าวจะเห็นได้ว่า กระแส "ภูมิภาคนิยม" (Regionalism) กำลังเป็นที่สนใจในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งส่งผลไปสู่การรวมตัวของภูมิภาคใหม่ที่จะส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อเศรษฐกิจและความมั่นคงของโลกใบนี้ อย่างไรก็ตามเมื่อมองเข้าไปสู่อีกฝากหนึ่งของซีกโลก

ภูมิภาคนิยมและการรวมตัวกันเป็นประชาคมเพื่อผลประโยชน์ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและการเมืองนั้นมีวิวัฒนาการ และการดำเนินการอย่างเป็นทางการมาเป็นระยะเวลาหนึ่ง คือ สหภาพยุโรป

(European Union - EU)¹ ซึ่งได้มีการดำเนินงานและพัฒนามาเป็นเวลานาน นับตั้งแต่การก่อตั้ง ประชาคมเศรษฐกิจยุโรป (European Economic Community - ECC) ในปี ค.ศ. 1957 และวิวัฒนาการมาสู่ สหภาพยุโรป ในปี ค.ศ. 1992 ซึ่งเป็นระยะเวลาที่มากพอที่ภูมิภาคหนึ่งใหม่ที่กำลังจะเกิดขึ้นสามารถศึกษา เปรียบเทียบ และเรียนรู้ประสบการณ์ในการดำเนินการจากประชาคมนี้ได้ไม่มากนักน้อย ดังนั้นในครั้งนี้อย่างยิ่งอยากจะขอแนะนำหนังสือเล่มหนึ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับกระแสภูมิภาคนิยมดังกล่าว เพื่อที่จะเป็นประโยชน์กับผู้สนใจ ได้นำไปศึกษาและถอดบทเรียนเพื่อนำมาเปรียบเทียบและเป็นแนวทางในการพัฒนาประชาคมอาเซียน ประชาคมหนึ่งใหม่ที่กำลังจะเกิดขึ้นในอีกไม่นานข้างหน้า

กระแสภูมิภาคนิยมที่เกิดขึ้นในยุโรปตะวันตกภายในระยะเวลา 40 ปีที่ผ่านมา ส่งผลสู่การเปลี่ยนแปลงของบทบาทตัวแสดงจากรัฐชาติไปสู่องค์การระดับภูมิภาคที่เป็นความความร่วมมือของชาติต่างๆ ที่อยู่ในภูมิภาคเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นการรวมตัวเพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ความมั่นคง สังคม วัฒนธรรม หรือเพื่อการเมืองและการต่อรองในเวทีระดับโลกก็ตาม ดังที่ได้กล่าวไว้ในข้างต้นของบทความนี้ Europeanization and National

¹สหภาพยุโรป (European Union) เป็นการรวมตัวกันเพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศสมาชิก ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1957 ในชื่อประชาคมเศรษฐกิจยุโรป (European Economic Community - EEC) ต่อมาได้ขยายความร่วมมือให้กว้างขวางขึ้นไม่เพียงแต่ทางด้านเศรษฐกิจ แต่ขยายรวมถึงการทหาร การยุติธรรม และกิจการภายในของประเทศสมาชิก และได้เปลี่ยนชื่อเป็นสหภาพยุโรป (European Union - EU) ในปี ค.ศ. 1992

Politics โดย Robert Ladrech เป็นหนังสืออีกเล่มหนึ่งที่ น่าสนใจสำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับ สหภาพยุโรป และประเทศสมาชิก ผู้แต่งได้นำเสนอ เรื่องราวโดยมีหน่วยวิเคราะห์ในรูปแบบ บนสู่ล่าง (top – down Approach) กล่าวคือนำเสนอโดยให้สหภาพยุโรป เป็นหน่วยวิเคราะห์หลัก และศึกษาถึงผลกระทบของรัฐ ชาติที่เป็นประเทศสมาชิกของสหภาพยุโรปว่าได้รับ ผลกระทบอย่างไรจากการรวมกลุ่มในภูมิภาคนี้ ซึ่งเป็น คำถามหลักของหนังสือเล่มนี้ว่า สหภาพยุโรปส่งผลกระทบ อย่างไรต่อการเมือง และนโยบายของประเทศสมาชิก

ผู้แต่งได้ตอบคำถามนี้โดยแบ่งออกเป็นเนื้อหา ออกเป็น 10บท ซึ่งตอบคำถามที่ได้ตั้งไว้ในเบื้องต้น โดย เริ่มต้นจากการเกริ่นนำพัฒนาการของสหภาพยุโรป และการอธิบายถึงกรอบแนวคิดที่นำมาใช้วิเคราะห์ในหนังสือ เล่มนี้ และตอบคำถามดังกล่าวต่อไป โดยการวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ระหว่างสหภาพยุโรป กับการบริหารงานใน ประเทศสมาชิก)National Executives) รัฐสภาและนิติ บัญญัติในประเทศสมาชิก (National Parliaments) การ บริหารและปกครองในประเทศสมาชิก (Central-Regional Relations) ศาลและกระบวนการยุติธรรมในประเทศ สมาชิก)National Courts (พรรคการเมืองในประเทศ สมาชิก)Political Parties (กลุ่มผลประโยชน์และการ เคลื่อนไหวของกลุ่มสังคมในประเทศสมาชิก (Interest Groups and Social Movements) นโยบายสาธารณะใน ประเทศสมาชิก)National Policy (และนโยบาย ต่างประเทศ)Foreign Policy (ซึ่งในแต่ละบทมีเนื้อหา สารที่สำคัญดังต่อไปนี้

บทที่ 1 Europeanization: Conceptual Developments and a Framework for Analysis

เป็นบทเริ่มแรกที่ทำให้ความหมายของประเทศ สมาชิก อธิบายถึงทิศทางในการดำเนินนโยบายของ สหภาพยุโรปที่มีอิทธิพลต่อประเทศสมาชิกในลักษณะของ การดำเนินนโยบายจากบนลงสู่ล่าง (Top – Down Apporoach) ซึ่งผู้อ่านจะได้มองเห็นลักษณะของ ความสัมพันธ์ในสหภาพนี้ได้เป็นอย่างดี อีกทั้งในบทนี้ยัง กล่าวถึงผลกระทบที่สหภาพยุโรปมีต่อประเทศสมาชิกที่ ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงภายในประเทศสมาชิก

บทที่ 2 National Executives

ในบทนี้ผู้เขียนได้กล่าวถึงระบบบริหารของ ประเทศสมาชิกภายหลังจากที่ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิก สหภาพยุโรป ซึ่งเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงผลกระทบที่ สหภาพยุโรปมีต่อระบบบริหารของประเทศสมาชิกเหล่านั้น ในประเด็นที่น่าสนใจ อาทิเช่น การตัดสินใจที่เกิดขึ้นใน สหภาพยุโรปที่ส่งผลกระทบต่อประเทศสมาชิกมีอิทธิพล หรือผล บังคับกับระบบบริหารของประเทศสมาชิกมากน้อยเพียงใด การปรับเปลี่ยนระบบการบริหารประเทศของสมาชิกเพื่อ ตอบสนองและความสอดคล้องต่อการบริหารจัดการ สหภาพ เป็นต้น

บทที่ 3 National Parliaments

นิติบัญญัติก็เป็นอีกหนึ่งมิติที่ได้รับผลกระทบและ เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากหลังจากเกิดการรวมตัวกัน เป็นสหภาพ ซึ่งในบทนี้ผู้แต่งได้ตั้งคำถามที่น่าสนใจ กล่าวคือ การรวมตัวกันเป็นสหภาพยุโรปซึ่งประเทศ สมาชิกได้รับผลประโยชน์จากการรวมตัว แต่ใน ขณะเดียวกันก็ต้องยอมเสียสละอำนาจอธิปไตยบางส่วนไป เพื่อการอยู่ร่วมกันของสหภาพ ซึ่งหนึ่งในนั้นก็คือ อำนาจ ทางนิติบัญญัติในการกำหนดกฎหมายที่รัฐสภาของ ประเทศสมาชิกไม่ได้มีอำนาจเด็ดขาดแต่เพียงผู้เดียวอีก ต่อไป หากแต่สภาของสหภาพที่สามารถออก กฎหมาย บทบัญญัติ ระเบียบต่าง ๆ เพื่อมาใช้กับประเทศสมาชิกได้ นั้น เป็นความพ่ายแพ้ของรัฐสภาของประเทศสมาชิก หรือไม่ และบทบาทหน้าที่ของรัฐสภาในประเทศสมาชิกที่มี ต่อกิจการของสหภาพยุโรป คืออะไร

บทที่ 4 Centre – Regional Relations

การรวมตัวกันเป็นสหภาพนั้นไม่ได้ส่งผลกระทบต่อ เพียงแต่ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมาชิกกับสหภาพ เพียงเท่านั้น แต่ยังคงส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ภายใน ระหว่างรัฐบาลกลางและการปกครองส่วนภูมิภาค และ/หรือ การปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศสมาชิกเช่นเดียวกัน ซึ่งในบทนี้ผู้เขียนได้สะท้อนให้เห็นถึงผลกระทบจาก สหภาพยุโรปที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างระบบบริหาร ภายในของประเทศสมาชิกนั้นว่ามีผลอย่างไรทั้งในส่วน ของรัฐเดี่ยว และรัฐสหภาพ

บทที่ 5 National Courts

ตุลาการก็ถือได้ว่าเป็นเสาหลักในการปกครอง ประเทศสถาบันหนึ่งที่มีความสำคัญในการดำรงไว้ซึ่งความ ยุติธรรม ความสงบสุขเรียบร้อยและความมั่นคงของรัฐ การ

รวมตัวกันสู่สหภาพนั้นก็หลีกเลี่ยงมิได้ที่จะมีผลกระทบต่อสถาบันตุลาการภายในของประเทศสมาชิก ซึ่งในบทนี้ผู้แต่งได้เน้นให้เห็นถึงการบูรณาการของระบบกฎหมายภายในสหภาพยุโรป และบทบาทใหม่ของตุลาการภายในประเทศสมาชิก

บทที่ 6 Political Parties

สหภาพยุโรปไม่เพียงส่งผลกระทบต่อสถาบันหลัก อย่างสถาบันบริหาร นิติบัญญัติ และตุลาการภายในประเทศสมาชิกเท่านั้น แต่ส่งผลกระทบต่อการเมืองและพรรคการเมืองโดยรวมภายในประเทศสมาชิกแจก เช่นเดียวกัน ซึ่งในบทนี้ผู้แต่งได้สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงที่สถานการณ์ทางการเมืองภายใน และพรรคการเมืองในประเทศสมาชิกที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อตอบรับกับการรวมตัวกันเป็นสหภาพยุโรป

บทที่ 7 Interest Groups and Social

Movements

เมื่อกล่าวถึงผลกระทบต่อสหภาพยุโรปมีต่อการเมืองภายใน และพรรคการเมืองของประเทศสมาชิกแล้วนั้น ก็คงจะไม่กล่าวถึงกลุ่มอีกกลุ่มหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการเมืองและการบริหารประเทศไปไม่ได้ นั่นก็คือ กลุ่มผลประโยชน์ และกลุ่มนักเคลื่อนไหวทางสังคมต่าง ๆ ภายในประเทศสมาชิก ซึ่งในบทนี้ผู้แต่งได้ตั้งคำถามที่น่าสนใจ กล่าวคือ สหภาพยุโรปส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของกลุ่มผลประโยชน์ การเคลื่อนไหวทางสังคมภายในประเทศสมาชิกอย่างไร และกลุ่มต่าง ๆ เหล่านี้ตอบสนอง และปรับตัวให้เข้ากับนโยบายของสหภาพยุโรปอย่างไร

บทที่ 8 National Policy

นโยบายสาธารณะเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารประเทศ เป็นตัวกำหนดทิศทางในการพัฒนาและสื่อสารให้กับประชาชนในประเทศได้รับทราบถึงแนวทางการดำเนินการจัดการภาครัฐ และก็เป็นเครื่องมือหนึ่งที่มีสหภาพยุโรปใช้ในการบริหารจัดการภายในสหภาพและประเทศสมาชิก นโยบายสาธารณะจึงเป็นอีกหัวข้อหนึ่งที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงผลกระทบที่เกิดจากการรวมตัวกันเป็นสหภาพยุโรปได้ ซึ่งในบทนี้ผู้แต่งได้แสดงให้เห็นถึงระบบการกำหนดนโยบายสาธารณะระหว่างสหภาพยุโรปและประเทศสมาชิก ประเภทของนโยบายของสหภาพยุโรปที่มีอิทธิพลต่อประเทศสมาชิกทั้งในแบบแข็งและแบบอ่อน และ

ผลกระทบภายในต่อประเทศสมาชิกที่ส่งผลมาจากนโยบายสาธารณะแบบแข็งและแบบอ่อนที่สหภาพยุโรปนำมาใช้กับประเทศสมาชิก

บทที่ 9 Foreign Policy

นโยบายต่างประเทศ เป็นสิ่งที่แต่ละประเทศมีอิสระในการกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของตนกับประเทศอื่น องค์การระหว่างประเทศ หรือกลุ่มเศรษฐกิจการค้าต่างชาติ ซึ่งจะดำเนินนโยบายที่เป็นมิตรหรือเป็นปรปักษ์นั้นก็ขึ้นอยู่กับความคิดเห็นของประเทศนั้น หากแต่การรวมกลุ่มกันเป็นสหภาพนั้นมีผลกระทบต่ออำนาจในการกำหนดนโยบายดังกล่าว เพราะนโยบายต่างประเทศที่ประเทศสมาชิกกำหนดนั้น ไม่สามารถและไม่สมควรที่จะขัดหรือแย้งต่อนโยบายต่างประเทศที่สหภาพยุโรปกำหนดไว้ได้ ซึ่งในบทนี้ผู้แต่งได้แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการของนโยบายต่างประเทศของสหภาพยุโรป ความสัมพันธ์ระหว่างนโยบายต่างประเทศของสหภาพยุโรปและของประเทศสมาชิก

บทที่ 10 Conclusion

ในบทสรุปนี้ ผู้เขียนได้สรุปประเด็นที่สำคัญหลัก 3 ประการ กล่าวคือ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมาชิกกับรัสเซีย (เมืองหลวงของสหภาพยุโรป) การเป็นสหภาพยุโรปกับการเปลี่ยนแปลงของประเทศสมาชิก และสหภาพยุโรปกับกฎเกณฑ์ บรรทัดฐานที่ควรคำนึงถึง

สำหรับผู้แต่ง Robert Ladrech จบการศึกษาระดับปริญญาเอกจาก University of California (UCL) Santa Barbara และมีประสบการณ์การสอนในมหาวิทยาลัยของสหรัฐอเมริกา มาก่อนที่จะมาเป็นอาจารย์ประจำของ University of Keele ประเทศอังกฤษ หัวข้อหลักที่ผู้แต่งสอนในมหาวิทยาลัย ได้แก่ Europeanization of National Politics, European Social Democracy และ The European Union: Institutions and Policies เป็นต้น อีกทั้งผู้แต่งมีความสนใจและมีผลงานวิชาการทางด้านการเมือง และการบริหารจัดการในสหภาพยุโรปเป็นจำนวนมาก และมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อดังกล่าว ออกมาอย่างต่อเนื่อง ตัวอย่างเช่น Social democracy and the challenge of European Union², *Europeanization*

² Ladrech R. 2000. *Social democracy and the challenge of european union*. Boulder: Lynne Rienner.

and French Social Democracy³, *Social democracy, British-style*⁴, *The Left and the EU*⁵, *Europeanization and Political Parties: Towards a Framework for Analysis*⁶, *National Political Parties and European Governance: The Consequences of "Missing in Action"*⁷, *The Europeanization of National Political Parties: Power and Organizational Adaptation*⁸ และ *Europeanization of parties in Western and Eastern Europe: The variable nature of the EU's attraction*⁹ เป็นต้น

โดยสรุป Europeanization and National Politics โดย Robert Ladrech นับได้ว่าเป็นหนังสือที่ดีสำหรับผู้ที่ต้องการศึกษา หรือมีความสนใจในเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับสหภาพยุโรป โดยเฉพาะผู้ที่ต้องการศึกษาถึงผลกระทบของการรวมกลุ่มกันในระดับภูมิภาค ว่าการรวมตัวในระดับภูมิภาคที่เป็นการก่อให้เกิดองค์กรที่เข้ามาควบคุมและบริหารจัดการประชาคมประเทศสมาชิกนั้นสามารถมีอิทธิพลและส่งผลกระทบอย่างไร ในระดับใดต่อประเทศสมาชิก หนังสือเล่มนี้ที่มีการใช้แนวทางการวิเคราะห์ในรูปแบบ บนสู่ล่าง (top – down Approach) ในการวิเคราะห์สหภาพยุโรปและประเทศสมาชิก เป็นกรณีศึกษาที่ดี ซึ่งอาจเป็นบทเรียนที่สำคัญสำหรับภูมิภาค

ต่างๆ ที่มีความต้องการพัฒนาภูมิภาคของตนไปนแนวทางของการประสานความร่วมมือ และสร้างความเข้มแข็งให้กับภูมิภาคของตน โดยเฉพาะสำหรับประชาคมอาเซียน ซึ่งกำลังจะเป็นประชาคมน้องใหม่ที่มียุทธศาสตร์และแผนในการขยายความร่วมมืออย่างต่อเนื่องระหว่างประเทศสมาชิกในภูมิภาคในระดับที่สูงยิ่งขึ้นไป

³ Ladrech R. 2001. Europeanization and French Social Democracy. *Journal of Southern Europe and the Balkans*, vol. 3(1), 37-48.

⁴ Ladrech R. 2002. Social democracy, British-style. *Contemporary Politics*, vol. 8(2), 145-150.

⁵ Ladrech R. 2003. The Left and the EU. *Parliamentary Affairs*, vol. 56(1), 112-124.

⁶ Ladrech R. 2003. Europeanization and Political Parties: Towards a Framework for Analysis. *Party Politics*, vol. 8(4), 389-403.

⁷ Ladrech R. 2007. National Political Parties and European Governance: The Consequences of "Missing in Action". *West European Politics*, vol. 30(5), 945-960.

⁸ Poguntke T, Aylott N, Carter E, Ladrech R, Luther KR, Poguntke P, Aylott N, Carter E, Ladrech R (Eds.). 2007. *The Europeanization of National Political Parties: Power and Organizational Adaptation*. Abingdon: Routledge.

⁹ Ladrech R. 2008. Europeanization of parties in Western and Eastern Europe: The variable nature of the EU's attraction. *Journal of Southern Europe and the Balkans*, vol. 10(2), 139-150.